

Godkänt
2025-12-23
Giltigt t.o.m
2028-12-23

Versionsnummer
2.0
Diarienummer

Slutstäd instruktion

Slutstädning i vårdmiljö syftar främst till att avlägsna smittämnen från ytor och på så vis förebygga spridning av mikroorganismer. Mekanisk rengöring med lätt fuktad mikrofiberduk är av största vikt oavsett känt smittämne eller inte. Desinfektion av tagytor och andra kritiska ytor utförs efter rengöring för att ytterligare minska risken för spridning av bakterier och virus.

Slutstädning utförs av vårdpersonal, servicemedarbetare (VNS) eller lokalvårdare och sker när patient skrivs ut eller byter vårdplats. Slutstädning sker även då isolering bryts efter calicivirusinfektion (48 timmars stabil symtomfrihet) och vid clostridioides difficile (när diarréerna upphört).

Vid slutstädning ingår tillhörande hygienutrymme oavsett om det ligger i korridor eller i direkt anslutning till rummet.

I de fall lokalvård eller VNS utför slutstädning ansvarar vårdpersonal för att bädda ur säng samt ta ut sådant som inte tillhör rummet innan slutstädning påbörjas. Vårdpersonal ansvarar även för att rengöra hjälpmedel och annan utrustning samt bädda i säng efter genomförd slutstädning.

Skyddsutrustning

Använd engångshandskar vid kontakt med kroppsvätskor, kemikalier samt vid toalettstädning.

Använd engångsplastförkläde vid kontakt med kroppsvätskor, då arbetskläderna riskerar att komma i kontakt med säng eller liknande samt vid städning av hygienutrymme.

I de fall lokalvård eller VNS utför slutstädning ska vårdenheten rapportera eventuell smittämne som kräver särskild skyddsutrustning (munskydd, andningsskydd, visir) och/eller särskilt desinfektionsmedel.

Smittämnen som medför särskild skyddsutrustning vid städning

- *Mässling*: Andningsskydd FFP3 och visir. Personal ska inte gå in på rummet om denne inte har haft mässling eller inte är vaccinerad
- *Lungtuberkulos*: Andningsskydd FFP3
- *Vattkoppor*: Personal ska inte gå in på rummet om denne inte har haft vattkoppor eller inte är vaccinerad

Smittämnen som medför särskilt desinfektionsmedel

- Vid calicivirusinfektion används brukslösning med virkon
- Vid clostridioides difficile används klorbaserat desinfektionsmedel, exempelvis Wipe Clean Chlorine Disinfection (förpreparerade klordukar av engångstyp). Kasta alltid eventuellt överblivna klordukar i öppnad förpackning

Städutrustning

- Mikrofiberdukar, lätt fuktade
- Moppskäft, moppstativ och moppar
- Påsar att lägga rena och smutsiga mikrofiberdukar och moppar i
- Sopborste och skyffel används för att sopa upp löst skräp på golvet som sista moment

Kemikalier och desinfektionsmedel

- Brukslösning med allrengöring tillsätts i mikrofiberduk vid behov, d.v.s. vid synlig smuts och/eller vid ingrodd smuts som behöver allrengöring för att lösas upp
- Sanitetsrent för rengöring av toalettskål
- Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid, vanligtvis IPA +45
- Vid calicivirusinfektion används Virkon
- Vid Clostridioides difficile används klormedel

Förberedelser

- Desinfektera händerna
- Lägg rena, lätt fuktade, mikrofiberdukar och moppar i påsar som tas med in på rummet. Ta även med påsar för att lägga smutsiga mikrofiberdukar och moppar i efter användning
- Ta på den skyddsutrustning som behövs

Vid behov kan VNS eller lokalvård använda:

- skurmaskin, exempelvis I-Mop, användas om golvet är grovt nedsmutsat
 - klickskrapa, sanifixborste, mirakelsvamp och annan städutrustning
-

Övergripande beskrivning av slutstädning

Generellt sett sker städning i ordningen från högt till lågt samt från rent till smutsigt. Vid förekomst av kroppsvätskor görs en punktdesinfektion innan städning påbörjas.

- Vid slutstädning rengörs ytor med lätt fuktad mikrofiberduk. Ytorna ska vara torra inom en minut efter rengöring. Brukslösning med allrengöring tillsätts vid behov. Hela ytan bearbetas noggrant för att gnugga bort mikroorganismer
- Mikrofiberdukar byts enligt rekommendation på sid 4 och framåt, oftare om det behövs
- Desinfektions- och tvålflaskor samt mugg- och torkhållare rengörs på utsidan. Yttersta muggen kasseras och en bit av torkpapperet rivs av och kasseras
- Efter rengöring desinfekteras tagytor och kritiska ytor, inklusive säng, sängmadrass och sängbord. Desinfektering utförs med mikrofiberdukar och ytdesinfektionsmedel. Mikrofiberdukarna får inte vara fuktiga med vatten eller innehålla allrengöring
- Slutstädning avslutas alltid med rengöring av golv. I huvudsak fuktmoppas golv. Vid mycket lös smuts torrmpas golvet innan fuktmoppning. Mopp byts mellan varje patientenhet/patientrum, ibland oftare beroende på rummets storlek samt nedsmutsningsgrad
- Moppning sker i ordning från rena till orena ytor inom patientenheten/patientrummet. Skurmaskin kan användas vid behov i stället för fuktmoppning. Efter moppning sopas kvarvarande lös smuts upp med sopborste och sopskyffel.

Desinfektera händerna. Desinfektera sedan moppskaft, moppstativ, sopborste och eventuell övrig städutrustning som du haft inne på rummet med ytdesinfektionsmedel. Desinfektera händerna igen. Observera att vid konstaterad eller misstänkt calisivirusinfektion tvättas händer och underarmar med tvål och vatten innan handdesinfektion.

Sätt i nya soppåsar. Fyll på toalettpapper, torkpapper, tvål, muggar, handdesinfektionsmedel vid behov. För lokalvårdare och VNS gäller att torkpapper och handdesinfektionsmedel hämtas i avdelningens förråd, övrigt förbrukningsmaterial finns på städvagn.

Städordning

Sluss

Allmänt

Dörrhandtag, strömbrytare, bänkar, hyllor, utsida skåp, kakel, behållare, desinfektions- och tvålflaskor, blandare och handfat.

Vårdrum

Allmänt

Dörrhandtag, strömbrytare, sänglampa, bord, stol, garderob, pall, larmdosa, TV, TV-kontroll, tvättställ, blandare, fönsterhandtag, persiennvred, fönsterbräda och övrig inredning

Säng inklusive madrass

Vid normalt nedsmutsad säng används minst fyra mikrofiberdukar för rengöring. Beroende på graden av nedsmutsning kan fler mikrofiberdukar krävas.

Ta ren mikrofiberduk.

Börja rengöringen med hävert, stång, huvudända, fotända och sängens manöverdosa.

Ta ren mikrofiberduk.

Fäll upp sidoskydd/grindar och rengör dessa uppifrån och ner. Fäll ner grindarna igen.

Ta ren mikrofiberduk.

Rengör madrassens ovansida samt kort- och långsidor. Vik upp halva madrassen från huvudändan, rengör sedan sängytan som blir synlig samt undersidan av madrassen som är uppvikt. Vik upp andra halvan av madrassen från fotändan, rengör sedan sängytan som blir synlig samt undersidan av madrassen som är uppvikt.

Inspektera madrassen – VNS och lokalvård meddelar vårdpersonal om den är skadad.

Ta ren mikrofiberduk.

Torka av samtliga övriga delar av sängen, d.v.s. underrede/undersida sängribbor och sängben/hjul.

Sängbord*Ta ren mikrofiberduk.*

Börja rengöringen med bordskivans ovansida (avställningsytan), handtaget samt bordskivans undersida.

Ta ren mikrofiberduk.

Avlägsna lådor och rengör bordet invändigt där lådorna suttit
Rengör lådor och sätt sedan tillbaka lådorna på sin plats i söngbordet.
Rengör övriga delar på bordets nedre del, avsluta med hjulen.

Hygienutrymme**WC utan dusch**

Spola i toaletten och ha i sedan i brukslösning med sanitetsrent som får verka.

Ta ren mikrofiberduk.

Rengör under tiden spegel, lampa, dörrhandtag utsida, tvättställ, blandare, dörrhandtag insida, strömbrytare, hyllor, kakel, torkhållare, mugghållare, eventuella stödhandtag och toalettpappershållare. Släng toalettpappersrullen om den är synligt smutsig eller fuktig, dra annars av ett par varv och låt resten sitta kvar.

Ta ren mikrofiberduk.

Rengör toaletten uppifrån och ner, d.v.s. spolknapp, vattentank, ovansida toalettlock, undersida toalettlock, ovansida sittring, undersida sittring, toalettiskål utvändigt samt toalettbot ner mot golvet. Rengör droppkopp för toalettborste. Toalettiskålens insida rengörs sedan med toalettborste. Avsluta med att spola igen med locket stängt. Vid behov, byt till ny toalettborste.

WC med dusch

Spola i toaletten och ha sedan i brukslösning med sanitetsrent som får verka.

Ta ren mikrofiberduk.

Rengör under tiden spegel, lampa, dörrhandtag utsida, tvättställ, blandare, dörrhandtag insida, strömbrytare, hyllor, kakel, torkhållare, mugghållare, eventuella stödhandtag och toalettpappershållare. Släng toalettpappersrullen om den är synligt smutsig eller fuktig, dra annars av ett par varv och låt resten sitta kvar.

Ta ren mikrofiberduk.

I duschen rengörs munstycke, slang, blandare, handtag, hyllor, rör och ovansida golvbrunn.

Ta ren mikrofiberduk.

Rengör toaletten uppifrån och ner, d.v.s. spolknapp, vattentank, ovansida toalettlock, undersida toalettlock, ovansida sittring, undersida sittring, toalettiskål utvändigt samt toalettbot ner mot golvet. Toalettiskålens insida rengörs sedan med toalettborste. Rengör droppkopp för toalettborste. Avsluta med att spola igen med locket stängt. Vid behov, byt till ny toalettborste.
